

Broj: 03-02-390/2023
Sarajevo, 07.04.2023. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Predstavnički dom
gđa Mirjana Marinković - Lepić, predsjedavajuća

- Dom naroda
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

B-9

Primijeno: 07-04-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 11 -	1265/23	

Poštovani,

U skladu sa članom 27. stav (7) Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 99/19 i 25a/22), a u vezi sa članom 152. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članom 143. stav (2) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), **radi razmatranja i davanja saglasnosti, dostavljam Vam PRIJEDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN ZAVODA ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 357. sjednici, održanoj 06.04.2023. godine.

Također, u prilogu Vam dostavljam:

- Zaključak Vlade Federacije BiH o prihvatanju Finansijskog plana Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu,
- Odluku Upravnog odbora Zavoda za transfuzijsku medicinu, broj: 01-04-1-3004/22 od 29.09.2022. godine i
- Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

Prijedlog odluke sa ostalom dokumentacijom se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

PREMIJER
Fadil Novalić

Prilog: kao u tekstu na bosanskom jeziku

Co: Federalno ministarstvo zdravstva

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ODLUKA
O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN
ZAVODA ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU**

Sarajevo, april 2023. godine

Na osnovu člana 27. stav (7) Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na __ sjednici održanoj _____ 2023. godine i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na __ sjednici održanoj _____ 2023. godine, d o n i o j e

O D L U K U
O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN
ZAVODA ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

I

Daje se saglasnost na Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

II

Finansijski plan iz tačke I ove odluke nalazi se u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

III

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: _____

Datum: _____

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH

Predsjedavajuća
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH

OBRAZLOŽENJE

Odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu

I - ZAKONSKI OSNOV

Zakonski osnov za donošenje Odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu sadržan je u članu 27. stav (7) Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22).

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Na osnovu odredbi člana 27. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine izradio je Finansijski plan za 2023. godinu, koji se putem Federalnog ministarstva zdravstva dostavlja Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na razmatranje, a Vlada Federacije Parlamentu Federacije BiH, na razmatranje i davanje saglasnosti.

Bitno je istaći da je navedeni dokument Upravni odbor Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine razmatrao i usvojio na sjednici održanoj 28.09.2022. godinu.

III - OBRAZLOŽENJE

Tačkom I Odluke predviđeno je davanje saglasnosti na Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

Tačkom II Odluke predviđeno je da se materijal iz tačke I ove Odluke nalazi u prilogu Odluke i čini njen sastavni dio.

Tačkom III Odluke predviđeno je da ista stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju ove odluke nisu potrebna dodatna izdvajanja sredstava iz Budžeta Federacije BiH.

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 357. sjednici održanoj 06.04.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK
o prihvatanju Finansijskog plana Zavoda za transfuzijsku medicinu
Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu

I

Ovim zaključkom prihvata se Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

II

Materijal iz tačke I ovog zaključka, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dostavit će Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, a radi razmatranja i davanja saglasnosti.

III

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i dostavit će se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

V. broj: 476/2023
06.04.2023. godine
Sarajevo

**ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

Broj: 01-04-1-3004/22
Datum: 29.9.2022

Na osnovu odredbe člana 32. Statuta Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/13), Upravni odbor Zavoda na svojoj V sjednici održanoj 28. 9. 2022. godine donosi

ODLUKU

I

Usvaja se Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

II

Ova Odluka je sačinjena u 8 /osam/ istovjetnih primjeraka i stupa na snagu danom donošenja.

OBRAZLOŽENJE

Usljed zakonske obaveze Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine da donese Finansijski plan Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, Upravni odbor Zavoda je na V sjednici održanoj 28. 9. 2022. godine donio odluku kao u dispozitivu.

Predsjednica Upravnog odbora

Dženana Bešlija, dipl. eec.

Dostaviti:

- 1x Federalnom ministarstvu zdravstva
- 1x Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH
- 1x Zavodu zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo
- 1x Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo
- 1x Predsjednici UO-a
- 1x Direktorici
- 1x Odsjeku za ekonomske i računovodstvene poslove
- 1x a/a

ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

Finansijski plan

Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH

za 2023. godinu

Sarajevo, septembar 2022. godine

I Uvod

Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zavod) je zdravstvena ustanova za obavljanje transfuzijske djelatnosti na teritoriji Federacije BiH, u saglasnosti sa članom 118. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13), odnosno članom 11. Statuta Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/13).

Zavod je osnovan na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Odluke o početku rada Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/98).

Osnivač Zavoda je Federacija BiH, a prava i dužnosti osnivača Zavoda ima Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 36. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, u Ul. Čekaluša br. 86.

ID Zavoda je: 4200671280001

Radno vrijeme Zavoda je 24 sata dnevno, na dvije lokacije (Zavod i Odsjek za transfuzijsku medicinu pri UKCS-u)

II Djelatnost Zavoda

Djelatnost Zavoda obuhvata:

1. oblikovanje doktrine i usklađivanje primjene standarda u prikupljanju krvi i krvnih sastojaka, laboratorijskim ispitivanjima, preradi, čuvanju, distribuciji, transportiranju krvnih sastojaka i lijekova proizvedenih iz krvi i njihovoj kliničkoj primjeni,
2. koordiniranje promocije i organizacije davanja krvi s Crvenim krstom Federacije BiH,
3. usklađivanje i nadziranje stručnog rada u transfuzijskim centrima i odsjecima za transfuziju,
4. provođenje kontrole kvalitete rada, reagensa i preparata u transfuziologiji,
5. propagiranje dobrovoljnog davalaštva krvi,
6. organiziranje i provođenje kontinuirane edukacije kadra iz oblasti transfuzijske medicine,
7. istraživačka djelatnost u transfuzijskoj medicini,
8. nadziranje racionalnosti/opravanosti primjene krvi i krvnih sastojaka,
9. praćenje i analiziranje efekata transfuzijskog liječenja,
10. donorske i terapijske aferezne procedure,
11. prikupljanje krvi za autolognu transfuziju,
12. ispitivanje poremećaja hemostaze,
13. imunogenetsku obradu i testove za određivanje podudarnosti tkiva primaoca i davaoca,
14. vođenje evidencije i dokumentacije,
15. uspostavljanje i održavanje jedinstvenog informacionog sistema podataka,
16. vođenje jedinstvenog registra davalaca koji su privremeno ili trajno isključeni zbog preboljele zarazne bolesti, davaoca u čijoj je krvi potvrdnim testovima dokazana prisutnost uzročnika zaraznih bolesti, davaoca čija je krv u postupku transfuzije uzrokovala bolest primaoca, davalaca rijetkih krvnih grupa, kao i jedinstveni registar oboljelih od hemofilije,
17. vođenje jedinstvenog registra ozbiljnih štetnih događaja i ozbiljnih štetnih reakcija,
18. saradnju sa međunarodnim organizacijama, udruženjima i srodnim transfuzijskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i drugim državama,
19. pohranjivanje matičnih ćelija u saglasnosti sa posebnim propisima o transplantaciji organa i tkiva,
20. i druge poslove u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

III Sredstva za rad Zavod ostvaruje:

- Iz sredstava Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine
- Ugovorom sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo
- Ugovorom sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja
- Iz naplate usluga u skladu sa zakonom
- Iz drugih izvora na način i pod uvjetima određenim zakonom, aktom o osnivanju i Statutom
- Iz donacija
- Po osnovu međunarodnih ugovora

IV Ciljevi finansijskog plana Zavoda

Finansijskim planom je predviđeno obezbjeđenje potrebnih finansijskih sredstava za provođenje poslovnih aktivnosti Zavoda u 2023. godini i raspored troškova po visini i namjeni, a u skladu sa kontnim planom koji se primjenjuje za budžetske korisnike. U postupku planiranja korišteni su podaci o ostvarenju troškova u 2020, 2021, kao i podaci iz 2022. godine. Finansijski plan u smislu Zakona o budžetima u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 25/22) sadrži prihode i rashode, obrazloženje predviđenih potreba i kapitalnih izdataka.

V Finansijskim planom Zavoda za transfuzijsku medicinu Federacije BiH Sarajevo utvrđuju se:

Ukupni prihodi	7,446,000 KM
<u>Ukupni rashodi</u>	<u>7,446,000 KM</u>
Višak rashoda nad prihodima	0 KM

Kod planiranja prihoda pošlo se od pretpostavke da će obim poslova biti isti kao i u 2021/2022. godini i da će se sve planirane tranše za 2022. godinu iz Budžeta Federacije BiH i ZZO KS uplatiti do 31. 12. 2022. godine.

Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine je visoko specijalizirana zdravstvena ustanova koja već šest decenija vrši prikupljanje i čuvanje krvi, testiranje na transmisione bolesti (HIV 1/2, sifilis, hepatitis B i C) i pripremu produkata od krvi kao i izvođenje laboratorijskih analiza potrebnih za uspješnu i sigurnu primjenu transfuzije krvi.

Blagovremeno i količinski adekvatno snabdijevanje krvi značajno utiče na funkcioniranje zdravstvenog sistema, socioekonomski razvoj i sveukupnu stabilnost države.

Treba istaći da je, osim svoje osnovne djelatnosti, a u saglasnosti sa propisima o krvi i krvnim sastojcima, Zavod u proteklih nekoliko godina uveo i određene nove metode, kao što su prikupljanje, krioprezervacija i reinfuzija (transplantiranje) matičnih ćelija za odrasle i pedijatrijske pacijente, u cilju razvijanja transplantacijske medicine. Zavod je također zbog transplanatacije organa u FBiH uveo pripravnost 24/365 dana po 2 biologa kako je po svim svjetskim standardima.

Sa razvojem djelatnosti, kako Zavoda tako i drugih zdravstvenih ustanova, neminovno je došlo do uvođenja novih usluga i povećanja broja standardnih usluga, što zavisi od potreba pacijenata, a to je dalje dovelo do povećanja troškova repromaterijala.

Za obavljanje djelatnosti Zavod posjeduje sofisticiranu opremu koja zahtijeva visokokvalitetni kadar kao i potrošni laboratorijski materijal i, naravno, sve druge prateće troškove rada (najveća stavka je redovno servisiranje aparata), što utiče na sigurnost i kvalitet proizvoda i usluga.

Bitno je naglasiti da je za potrebe Federacije BiH najvažnije osigurati realizaciju koncepta „sigurne krvi“ i odgovoriti svim potrebama za krvlju i krvnim pripravcima pacijenata.

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH zajedno sa predstavnicima Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH, Univerzitetskog kliničkog centra Tuzla i Sveučilišne kliničke bolnice Mostar radi na formiranju cijena za krvne produkte.

Krv jeste besplatna, ali priprema sigurnih produkata ima velike troškove (kese za krv, filteri, bakarni nožići, testovi na transmisione bolesti, oprema za preradu, komore i frižideri za čuvanje pripravaka i ostali troškovi).

I. Prihodi koje Zavod u svom poslovanju u 2022. g. planira su iz sljedećih izvora:

1. Sredstva iz Budžeta Federacije BiH za 2023. godine: cca 1.400.000 KM, obzirom da se u Zavodu oko cca 30% pruženih usluga, odnosi na Federaciju, iz Budžeta FBiH bi se trebalo pokrivati isto toliko ukupnih troškova što iznosi oko cca 2,240,000 KM.

Naravno, ako se formiraju cijene za krvne produkte, bit će potrebno izvršiti i rebalans finansijskog plana i postaviti ga na realnim potrebama, ovako je Plan samo odraz očekivanih prihoda koji ne odgovaraju stvarnim potrebama i zato Zavod često završava poslovanje sa negativnim finansijskim rezultatom, koji je do sada uspijevao pokriti iz ostvarenih viškova prihoda ranijih perioda, a kojih sada skoro i nema.

2. Sredstva planirana kod ZZO KS: 4.806,000 KM (na osnovu Aneksa Ugovora za 2022. g. (4.698,300 KM) uvećano za plate zaposlenika za min. rad 0,5%; topli obrok, regres, naknade za članove Upravnog i Nadzornog odbora, otpremnine i pomoći u vezi sa prosjekom neto plata u Federaciji BiH i materijalne troškove).

3. Sredstva po Ugovoru sa ZZOR FBiH za pružanje usluga po vertikalnom programu finansiranja: cca 330.000 KM (na osnovu procjene izvršenja za 2022. g.)

4. Sredstva od pružanja usluga vlastite djelatnosti: cca 900.000 KM

5. Ostali prihodi: cca 10.000 KM

I.a. U ostvarenju planiranih prihoda procjenjuju se mogući rizici po osnovu:

- Pandemija korona virusa u cijelom svijetu izazvala je snažan udar na ekonomiju, prije svega kroz pad potrošnje, a to se uveliko osjetilo i u našoj zemlji u svim sferama, pa tako i u zdravstvu.

- Neostvarenja prihoda od pružanja usluga vlastite djelatnosti zbog mogućeg uticaja složene ekonomske situacije u Federaciji Bosne i Hercegovine, na platežnu moć korisnika usluga.

- Kada je riječ o ostvarivanju prihoda iz Budžeta Federacije BiH neizvjesno je da li će biti ostvareni u punom iznosu i u propisanim rokovima, kao i da će se dati saglasnost za povećanje sredstava u odnosu na prethodne godine.

- Realizacija planiranih prihoda od ZZOR FBiH zavisi od broja pruženih usluga pacijentima.

II. Rashodi Zavoda odnose se na tekuće i kapitalne izdatke, i to:

1. Potrošni materijal i usluge – troškove smo nastojali prilagoditi pretpostavljenoj finansijskoj situaciji, novim metodama rada i usluga koje se uvode u Zavodu, tržišnim uslovima - povećanje cijena potrošnog materijala, te najvjerovatnije formiranje i Etičkog komiteta, što sve predstavlja dodatno opterećenje za finansije Zavoda.

2. Bruto plate i naknade troškova zaposlenih - sa 31.8. 2022. g. u Zavodu je bilo zaposlenih: 94 na neodređeno i 4 na određeno (ukupno 98 zaposlenika) i 1 volonter. Planom za 2023. g. planiraju se još 3 novozaposlena, što zavisi od zakonskih odredbi (interni revizor i 2 medicinska tehničara).

21. **Kapitalni izdaci** za građevinsko-zanatske radove i nabavku opreme prema prioritetima - ukoliko preostanu određena sredstva od tekućeg poslovanja i viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina.

II.a. Procjena rizika u izvršenju rashoda

- Rashodi Zavoda se procjenjuju sa najvećim rizikom obzirom da se planiraju prema troškovima u 2021. i procijenjenim troškovima u 2022. g. i obimu pruženih zdravstvenih usluga u 2021. g. i procijenjenom broju zdravstvenih usluga do kraja 2022. g. i očekivanim brojem usluga u 2023. godini.

- Povećanja cijena potrošnih medicinskih materijala u odnosu na ugovorene cijene u 2022. godini, prema kojima su i planirani rashodi za potrošni materijal.

-Kvarovi opreme i sl.

-Povećanje plata - novi kolektivni ugovori i sl.

FINANSIJSKI PLAN ZAVODA ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU FEDERACIJE BiH ZA 2023. GODINU

Plan prihoda i rashoda za 2023. godinu raden je na temelju izvršenja Finansijskog plana za 1. 1.-31. 8. 2022. godine, procjene ispunjenja plana sa 31. 12. 2022. g. i na osnovu odobrenih finansijskih sredstava za 2022. g. (Budžet FBiH, ugovori sa ZZOR FBiH, ZZO KS i drugi) za redovno poslovanje Zavoda.

	OPIS	Izvršenje u 2020. g.	Izvršenje u 2021. g.	Plan za 2022. g.	Izvršenje sa 31. 8. '22.	Procjena izvršenja na dan 31. 12. 2022.	Plan za 2023. g.	% 8/5	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
R. br.	I Prihodi								
1.	Federalno ministarstvo zdravstva - Budžet	1,125,000	1,125,000	1,125,000	750,000	1,125,000	1,400,000	124	124
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja KS	2,338,991	2,345,731	2,350,000	1,670,507	2,543,300	2,651,000	104	104
2.a.	Direktno finansirani troškovi ZZO KS	1,885,109	2,132,952	2,155,000	1,003,794	2,155,000	2,155,000	100	100
3.	Usluge po vertikalnom programu finansiranja ZZOR FBiH	318,798	309,396	330,000	252,338	330,000	330,000	118	100
4.	Sredstva od pružanja usluga	679,943	691,741	800,000	521,612	800,000	900,000	113	113
5.	Ostali prihodi	12,402	6,009	10,000	67	3,000	10,000	100	333
6.	Prihodi od prodaje osnovnog sredstva				11,799	11,799			
7.	Donacija za nabavku osnovnog sredstva		12,800						
	Ukupno prihodi i primici	6,360,243	6,623,629	6,770,000	4,210,117	6,968,099	7,446,000	108	107
	II Rashodi								
	1. Troškovi materijala, energije i usluga:								
1.1	Potrošni materijali za laboratorijsku, dijagnostičku i terapijsku djelatnost	2,351,412	2,520,257	2,540,000	1,366,285	2,590,000	2,785,000	110	108
1.2	Sanitetski i ostali medicinski materijali	109,004	106,649	100,000	72,348	108,000	120,000	120	111
1.3	Zahvalni obrok za DDK		36,673	50,000	25,414	38,000	50,000	100	132

1	OPIS	Izvršenje u 2020. g.	Izvršenje u 2021. g.	Plan za 2022. g.	Izvršenje sa 31. 8. '22.	Procjena izvršenja na dan 31. 12. 2022.	Plan za 2023. g.	% 8/5	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		38,830							
1.3a	Potrošni materijal za DDK (knjižice za dobrovoljne davaoce, propagandni materijal)	14,651	9,538	10,000			10,000	100	
1.4	Materijal za održavanje i ostale komunalne usluge	1,188	1,100	1,500	693	1,100	1,000	66	90
1.5	Kancelarijski i kompjuterski materijal	16,181	10,491	15,000	11,493	17,300	20,000	133	115
1.6	Materijal za čišćenje	13,129	9,139	13,000	9,674	14,500	17,000	130	117
1.7	Gorivo i mazivo	15,134	17,949	18,000	14,173	21,300	23,000	127	107
1.8	Troškovi električne energije	60,369	59,211	62,000	38,099	65,000	68,000	109	104
1.9	Troškovi grijanja	39,629	39,983	45,000	27,067	43,000	46,000	102	106
1.10	Troškovi vode	8,598	8,887	10,000	5,157	9,000	11,000	110	122
1.11	Troškovi PTT usluga	18,074	18,658	19,000	9,778	17,000	20,000	105	117
1.12	Bankarske usluge, premije osiguranja i članarine	1,864	2,589	2,500	2,659	8,000	8,000	280	87
1.13	Troškovi sitnog inventara - medicinskog	1,910	148	3,000	466	1,500	2,000	66	133
1.14	Troškovi sitnog inventara - ostalog	2,870	2,579	3,000	460	1,500	2,000	66	133
1.15	Troškovi investicionog i tekućeg održavanja	124,385	77,861	96,000	46,021	95,000	95,000	98	100
1.16	Nabavka radne odjeće i obuće - medicinske	47	3,276	4,000		6,000	11,000	100	
1.16 a	Nabavka radne odjeće i obuće - ostali	2,337	2,462	2,000			4,000	100	
1.17	Reprezentacija	133	493	1,000	810	1,000	1,000	100	100
1.18	Održavanje softvera inform. sistema i finseta	75,477	83,594	80,000	51,218	84,000	84,000	105	100
1.19	Doprinosi Fondu za invalidne osobe	5,694	5,913	6,000	3,722	7,000	7,000	133	114
1.20	Troškovi odvoza medicinskog otpada	28,991	32,901	31,000	24,685	37,000	38,000	122	102
1.21	Ostali troškovi	52,590	39,859	30,000	30,959	47,000	86,000	286	182
1.22	Sistematski pregled zaposlenika						20,000		
	Ukupno troškovi materijala, energije i usluga	2,982,497	3,090,210	3,142,000	1,741,181	3,232,200	3,529,000	112	109
	2. Plate i naknade:								
2.1	Bruto plate	3,040,350	3,003,572	3,150,000	2,193,087	3,338,721	3,420,000	108	102
2.2	Naknada za topli obrok	196,815	199,990	200,000	136,900	206,000	220,000	110	106
2.3	Naknada za prevoz	56,377	56,641	60,000	41,182	56,625	58,000	96	102

	OPIS	Izvršenje u 2020. g.	Izvršenje u 2021. g.	Plan za 2022. g.	Izvršenje sa 31. 8. '22.	Procjena izvršenja na dan 31. 12. 2022.	Plan za 2023. g.	% 8/5	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.4	Naknada za regres	46,629	47,334	50,000	52,608	53,000	60,000	120	113
2.5	Pomoći zaposlenim i članovima porodice, odlazak u penziju	13,415	41,050	30,000	6,063	26,000	28,000	93	107
2.5a	Nagrada za izuzetna zalaganja u radu, naknade za praznike i sl. do oporezivog iznosa		28,704						
2.6	Naknade za rad Upravnog odbora	49,937	61,985	60,000	39,540	65,000	68,000	113	104
2.7	Naknade za rad Nadzornog odbora	33,673	34,948	35,000	25,177	36,000	38,000	108	105
2.8	Troškovi stručnog usavršavanja	14,297	13,112	15,000	2,322	10,000	10,000	66	100
2.9	Troškovi službenih putovanja u zemlji i inostranstvu	3,867	12,935	18,000	14,604	18,000	25,000	138	138
2.10	Naknade po ugovoru o djelu (edukacija iz transfuzije, konsultanti i dr.)	12,300	8,710	10,000	2,266	5,000	10,000	100	200
2.11	Troškovi po tužbama	24,371							
	Ukupno plate i naknade (2.1-2.11)	3,492,031	3,508,981	3,628,000	2,513,749	3,814,346	3,937,000	108	103
	3. Ostali troškovi i rashodi:								
3.1	Rashodi po osnovu kamata								
3.2	Ostali rashodi								
	Ukupno ostali troškovi i rashodi (3.1- 3.2)								
	Broj zaposlenih na dan 31. 12. 20xy.	101	97	98	98	98	100	102	102
	Ukupni rashodi poslovanja (od 1. do 3.)	6,474,528	6,599,191	6,770,000	4,254,930	7,046,546	7,466,000	110	105
	4. Finansijski rezultat tekućeg poslovanja	-114,285	24,438		-44,813	-78,447	Ø	0	
	5. Kapitalna ulaganja Klasa 5 izvori sredstava							0	
5.1	Nabavka opreme	28,387	67,640		247,398	247,398			
5.2	Adaptacija prostora		3,978						
5.3	Osnivačka ulaganja		34,246						
	Ukupno Klasa 5	28,387	105,866		247,398	247,398			
	Ukupno troškovi i rashodi (1.+2.+3. + 5.)	6,502,915	6,705,057	6,770,000	4,502,328	7,244,853	7,446,000	110	103
	Razlika prihoda i rashoda	-142,672	-81,428	Ø	-292,211	-276,754	Ø		

Obrazloženje pojedinih značajnih stavki prihoda i rashoda u Finansijskom planu

I Prihodi

Federalno ministarstvo zdravstva (Budžet FBiH) - godišnja tranša za Zavod nije se mijenjala od 2014. g. (1.125,000 KM), prema informacijama iz Federalnog ministarstva zdravstva FBiH, za 2023. g. očekuje se povećanje tranše za cca 275,000 KM, tako da smo planirali iznos od 1,400,000 KM iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

Sa 31. 8. 2022. g. u Zavodu je bilo 98 zaposlenika. U skladu s potpisanim ugovorom o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima Kantona Sarajevo Ugovor broj: 01-04--51581/22 od 11. 5. 2022. g.) sa Zavodom zdravstvenog osiguranja KS, ZZO KS finansira u cijelosti a u skladu sa KU zaposlenih u zdravstvu (49 zaposlenika - njihove bruto plate, topli obrok, prevoz, regres, otpremnine u penziju i naknade za smrtni slučaj) u ukupnom iznosu planiranom za 2022. g. cca 1.831,458 KM (Aneks ugovora br. 01-04-5-235/22 od 1. 8. 2022. g.). Materijalne troškove u iznosu od cca 711,842 KM gdje su sadržane i naknade za Upravni i Nadzorni odbor cca 30,000 KM. Troškove laboratorijskog materijala: kese za krv, testovi na transmisione bolesti (serološko i molekularno testiranje uzete krvi), setovi za hemoferezu, imunohematologiju, molekularnu imunogenetiku, koagulaciju, tkivnu tipizaciju u ukupnom iznosu cca 2.155,000 KM.

U toku je priprema i izrada Rebalansa finansijskog plana za 2022. g.

Takoder, želimo da naglasimo da Federalno ministarstvo zdravstva, u saglasnosti sa propisima o krvi i krvnim sastojcima, očekuje od Zavoda uvođenje i novih metoda, kao što su prikupljanje, krioprezervacija i reinfuzija (transplantiranje) matičnih ćelija za odrasle, kao i prikupljanje, krioprezervaciju i reinfuziju (transplantiranje) matičnih ćelija za pedijatrijske pacijente, u cilju razvijanja transplantacijske medicine. Ove se usluge uspješno provode u Zavodu, ali bitno je ukazati da prikupljanje, čuvanje materijala, kao i reinfuzija iziskuju značajne troškove.

Napominjemo da nove metode podrazumijevaju ne samo nabavku opreme, adekvatan prostor već i edukaciju postojećeg kadra Zavoda što sve iziskuje velika materijalna sredstva.

I dalje je nerealizovan strateški projekat „Čista/sterilna soba“ cca 250,000 KM u Banci tkiva zbog nedostatka sredstava za tu namjenu.

Iz sredstava odobrenog transfera u Budžetu FBiH i prihoda koje Zavod ostvari od vlastite djelatnosti finansiraju se bruto plate i naknade troškova za ostale zaposlene u Zavodu (ukupno 98 zaposlenika), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi, izdaci za materijal i usluge, bruto naknade za Upravni i Nadzorni odbor i dr. Kada je riječ o plati zaposlenika, primjera radi, iznos koji se planira iz Budžeta Federacije BiH dostatan je za prosječnu bruto platu u iznosu od 791,25 KM, što svakako ne odgovara niti stručnoj spremi zaposlenika, niti odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlenike u oblasti zdravstva.

Cijeneći sve izneseno, smatramo da je potrebno poduzimanje hitnih mjera u cilju osiguranja traženih sredstava, kako povećanja godišnje tranše, tako i sredstava za čistu sobu, a što je uvjet za obavljanje prikupljanja, krioprezervaciju i reinfuziju (transplantiranje) matičnih ćelija za odrasle i

pedijatrijske pacijente. U suprotnom, dužni smo skrenuti pažnju da će biti ugrožena verifikacija Zavoda za obavljanje eksplantacije, transplantacije tkiva i zdravstvene ustanove koja obavlja funkciju banke tkiva, što može dovesti do prekida obavljanja ovih usluga, dok se ne ispuni zakonska obaveza.

Zavod je, inače, najstarija institucija ovoga tipa na području Federacije BiH, i jedina osnovana sa namjenom ostvarivanja djelatnosti stručnih i naučno-istraživačkih zdravstvenih funkcija iz okvira prava i dužnosti Federacije BiH u oblasti transfuzijske medicine. Naime, poduzimanje određenih mjera od Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva finansija, Vlade Federacije BiH, odnosno Parlamenta Federacije BiH a u vezi sa pitanjem finansiranja rada Zavoda, neophodno je u cilju osiguranja sredstava odobrenih Zavodu iz Proračuna Federacije BiH za 2023. godinu, kao i zbog osiguranja uslova za obavljanje temeljne djelatnosti Zavoda.

II Rashodi

22. Troškovi materijala, energije i usluga

1.1. Potrošni materijal za laboratorijsku, dijagnostičku i terapijsku djelatnost 2.785.000 KM

Tabela: Ukupna sredstva za potrošni materijal za laboratorijsku, dijagnostičku i terapijsku djelatnost (iz sredstava direktno finansiranih troškova ZZOKS cca 2.155.000 KM, iz dijela sredstava dobivenih za troškove materijala i usluga iz Budžet FBiH i prihoda ostvarenih od pružanja usluga cca 645.000 KM),

	Opis	Izvršenje u 2019. g.	Izvršenje u 2020. g.	Izvršenje u 2021. g.	Izvršenje sa 31. 8. 22. g.	Procjena izvršenja na dan 31. 12. 2022.	Plan za 2023. g.
1.1 Kolekcija	Kese za uzimanje i konzervaciju krvi	258.377	293.841	345.237	65.490	340.000	340.000
	Testovi za detekciju transmisionih bolesti	455.685	430.035	425.847	226.794	430.000	465.000
	Transmisione bolesti NAT metoda	749.923	557.637	748.271	220.264	750.000	750.000
1.1 Hemofereza	Potrošni materijal - setovi	206.925	257.000	198.743	173.897	200.000	260.000
1.1 Imunohematologija	Potrošni materijal	423.561	378.196	375.267	252.975	400.000	400.000
1.1 Imunogenetika	"	96.289	48.351	30.939	3.978	50.000	50.000
1.1 Koagulacija	"	137.082	111.935	180.275	114.610	125.000	150.000
1.1 Tkivna tipizacija	"	212.315	208.386	64.929	243.330	250.000	280.000
1.1 Kriokonzervacija	"	58.207	65.666	142.332	61.826	65.000	80.000
1.1 Kontrola kvaliteta	"	6.184	365	8.417	3.120	5.000	10.000
	Ukupno (1.1) :	2.620.905	2.351.412	2.519.257	1.366.283	2.515.000	2.785.000

	Opis	Izvršenje u 2019. g.	Izvršenje u 2020. g.	Izvršenje u 2021. g.	Izvršenje sa 31. 8. 22. g.	Procjena izvršenja na dan 31. 12. 2022.	Plan za 2023. g.
1.2	Sanitetski i ostali zajednički laboratorijski, medicinski materijal	80.787	109.004	106.649	72.348	115.000	120.000
	Ukupno (1.1 + 1.2):	2,701,692	2,460,416	2,625,906	1,438,631	2,630,000	2,905,000

1.1.a Iz sredstava direktno finansiranih troškova ZZOKS cca 2.155.000 KM, a iz sredstava iz Budžeta FBiH i sredstava sopstvene djelatnosti cca 525,000 KM, planirana je nabavka prema rasporedu sredstava iz potpisanog ugovora o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima Kantona Sarajevo sa ZZO KS (Ugovor broj:01-04--51581/22 od 11. 5. 2022. g.) za 2022. godinu:

1.2. Sanitetski i ostali medicinski materijal planiran je u iznosu 120.000 KM iz sredstava iz Budžeta FBiH i sredstava koje Zavod ostvari od pružanja usluga iz djelatnosti.

Iz preostalog dijela dobivenih sredstava i realiziranih prihoda vlastite djelatnosti, finansiraju se svi ostali troškovi iz tabele.

2. Bruto plate i naknade

Bruto plate i naknade (planirano 100 zaposlenika što obuhvata i zamjene za duža bolovanja) finansiraju se iz sljedećih izvora: ZZO KS finansira 49 zaposlenika u iznosu cca 1.831,458 KM (prema Ugovoru za 2021. g.), a razlika od 2,057,422 KM bi se trebala pokriti iz sredstava Budžeta FBiH i prihoda od pružanja usluga (prihodi od ZZOR FBiH i ostali).

2.1 Bruto plate i ostale naknade planirane su u skladu sa Uputstvom o načinu pripreme zahtjeva za izradu Budžeta Federacije BiH za 2010-2012. godinu izdatog od Federalnog ministarstva finansija (broj: 06-14-6302/09 od 30. 9. 2009. godine) i shodno Pravilniku o radu Zavoda i potpisanim Kolektivnim ugovorima zaposlenih u zdravstvu.

2.2 Naknada za topli obrok planirana je u iznosu od 1% prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 72/09) dnevno.

2.3 Prevoz na posao i sa posla planira se u visini cijene mjesečne karte gradskog prevoza.

2.4 Regres u iznosu od 50% prosječne neto isplaćene plate u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 72/09). Za 49 zaposlenika ZZOKS snosi troškove a ostalo je iz realiziranih prihoda Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH.

2.6 i 2.7 Naknade za članove Upravnog i Nadzornog odbora također se sufinansiraju jednim dijelom iz Budžeta FBiH, ZZO KS, a preostali dio iz realiziranih prihoda Zavoda.

Visina naknada predsjednika i članova upravnih i nadzornih odbora zdravstvenih ustanova u vlasništvu Federacije BiH, odnosno jednog ili više kantona i Federacije BiH određena je Odlukom Vlade Federacije BiH broj: V 894/11 od 5. 9. 2011. g. gdje stoji da predsjedniku pripada mjesečna naknada (održana sjednica) u visini 1 prosječne neto plate (isplaćene u posljednja tri mjeseca), a članovima 80% iste.

Treba istaći da je, osim svoje osnovne djelatnosti, a u saglasnosti sa propisima o krvi i krvnim sastojcima, Zavod u proteklih nekoliko godina uveo i određene nove metode, kao što su prikupljanje, krioprezervacija i reinfuzija (transplantiranje) matičnih ćelija za odrasle i za djecu, u cilju razvijanja transplantacijske medicine, pool trombocita iz Buffy coatsa. Ove se usluge uspješno provode u Zavodu, ali bitno je ukazati da prikupljanje, čuvanje materijala, kao i kese T&B za pool trombocita (koje su značajno skuplje od dupleks i tripleks kesa) i reinfuzija (suhi led) iziskuju značajne troškove.

Zavod kao federalna ustanova priprema samo 30% filtriranih komponenti, što je za pacijente koji se liječe iz cijele Federacije nedovoljno. Ovaj procenat bi trebao biti najmanje 50%. Time bi se povećao kvalitet krvnih produkata, uz redukciju neželjenih reakcija i smanjenje troškova liječenja. Za izvršenje ovog cilja neophodno je dodatno cca 150.000 KM.

5. Kapitalna ulaganja

U skladu sa Članom 37. Statuta Zavoda i Odlukom Upravnog odbora, iz viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina i sredstava iz tekućeg poslovanja vršit će se nabavka po prioritetima i finansijskim mogućnostima Zavoda (tabela opreme).

Strateški cilj II, nakon obezbjeđenja principa "samodovoljnosti" u sigurnim i kvalitetnim krvnim pripravcima jeste ispunjenje zahtjeva prostora za Banku tkiva. Segment rada Banke tkiva pripada Federalnom vertikalnom programu finansiranom putem Federalnog fonda solidarnosti i to u dijelu pokriva troškova pruženih usluga (što je nedovoljno za osiguranje i pokriva troškova tečnog azota koji je neophodan za postupak skladištenja krvotvornih matičnih ćelija).

Transplantacija perifernih hematopoetskih matičnih ćelija (PHMĆ) metoda je koja se već više od 35 godina koristi u liječenju kongenitalnih i stečenih malignih bolesti hematopoetskog i imunskog sistema, kao i nekih solidnih tumora, tačnije 1985. i 1986. godine prvi put je uspješno izvršena transplantacija autolognih HMC sakupljenih iz periferne krvi.

Zavod je sa UKCS-om dio tima Projekta autologne transplantacije matičnih ćelija za odrasle i pedijatrijsku populaciju, sa zadatkom: prikupljanja matičnih ćelija, njihove obrade, zamrzavanja i čuvanja na -196°C , te otapanja i reinfuzije perifernih hematopoetskih matičnih ćelija (PHMĆ) u procesu transplantacije, za koje također postoji potreba korištenja opreme/prostora koji mora zadovoljavati sterilne, standardizirane, klasificirane uslove kod manipulacije i to u fazi pripreme i obrade produkta PHMĆ, postepenog zamrzavanja ($+30^{\circ}\text{C}$ do -160°C) i trajne pohrane produkta na -196°C u kriospremnik (kontejner) sa tečnim azotom (LN2) kao jedini vid i način obrade, postepenog i trajnog zamrzavanja spomenutih hematopetskih matičnih ćelija iz periferne krvi.

U 2021. g. ukupno su obrađena 32 pacijenta, izvršene 33 procedure kriokonzervacija perifernih hematopetskih matičnih ćelija u 70 vrećice (produkata), dok je reinfuzija perifernih hematopoetskih matičnih ćelija urađena kod 32 pacijenta, i broj reinfundiranih vrećica iznosio je 69 (produkata). U 2022. g. do 31. 8. 2022. g. urađeno je 15 pacijenata, afereza 22, zamrznuto 59 vrećica, urađene su 23 reinfuzije za 21 pacijenta (uzeta 51 vrećica).

Ciljana grupa jesu hematološki pacijenti adultne i pedijatrijske populacije. Riječ je o pacijentima sa dijagnozama: akutne/hronične limfoblastne leukemije (ALL/HLL), akutne/hronične mijeloidne leukemije (AML/HML), solidne tumorozne forme (solidne tumefakcije), Hodgkin limfomi (HL), non-Hodgkin limfomi (NHL), multipli mijelomi (Myeloma multiplex/M.M) itd. Kao najbitnija, najosjetljivija, najnepredvidljivija skupina jesu pedijatrijski pacijenti (0-15 godina), jer svakim se danom povećava broj bolesne djece sa navedenim dijagnozama. Postojanost trenda i tendence povećanja zahtjeva, tj. potrebe za ovakvim vidom liječenja je relativna.

Uslovi prostora Odsjeka za hemoferezu sa Bankom tkiva

Banka tkiva raspolaže klasom A-kvaliteta zraka u prostoru direktne obrade i rada sa ćelijama (Laminar Flow mikrobiološki kabinet) dok je nedostatak taj da na osnovu Pravilnika o bližim uslovima prostora, opreme i kadra, kao i postupku verifikacije za zdravstvene ustanove za obavljanje eksplantacije, transplantacije tkiva i zdravstvene ustanove koje obavljaju funkciju banke tkiva - Pravilnika, okolni prostor za rad nema osiguran odgovarajući kvalitet zraka, tj. najmanje klasu D u smislu broja čestica i mikrobnih kolonija, tačnije riječ je o neklasificiranom prostoru. Kritični parametri kao što su temperatura i vlažnost nadziru se i bilježe, dok kvaliteta zraka, tj. forsirana ventilacija i gradijenti pritiska se ne nadziru i ne bilježe. U segmentu Banke tkiva odvija se proces krioprezervacije matičnih ćelija. U istom prostoru se obavlja manipulacija ćelijama i njihovo skladištenje, te isto predstavlja i rizik po zdravlje osoblja zbog isparavanja azota i smanjivanja nivoa kiseonika u prostoriji (<20%). Isti rizik postoji i prilikom svakodnevnog ulaska osoblja u prostoriju zbog kontrole aparature i alarma. Otvaranjem kriospremnika namijenjenog za čuvanje ćelija, koji je napunjen tečnim azotom i na temperaturi je od -196°C, osoblje se izlaže isparavanju azota i mogućnosti termičkog ozljeđivanja istim. Nedostatak je taj da na osnovu Pravilnika o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra, kao i postupku verifikacije za zdravstvene ustanove za obavljanje eksplantacije, transplantacije tkiva i zdravstvene ustanove koje obavljaju funkciju banke tkiva - Pravilnika, Banka tkiva još uvijek nema obezbijeđen kontrolirani pristup.

Standardizacija i klasifikacija čistog prostora prema EU GMP i EN ISO 14644-1

Rekonstrukcija postojećeg prostora površine (cca 50 m²): personalni propusnik (PAL) klase D, ISO8, radnog dijela klase D, ISO8 (ISO5 unutar laminara – mikrobiološkog kabineta Zavod zadovoljava standarde i klasifikaciju A) koji je povezan pass boxom sa susjednom prostorijom koja je kontrolirana neklasifikovani prostor (CNC), i biti će korištena za skladištenje.

Kontrola sigurnosnog pristupa za ovlašteno osoblje OHBT/ZTMFBiH, HVAC-/KGVH (klimatizacija, ventilacija, grijanje, hlađenje), razlike pritiska i FFU (uređaji za filtraciju zraka).

Tabela : Oprema i investiciona ulaganja koja su neophodna za obavljanje djelatnosti za koja nisu obezbijedena sredstva u 2023. godini

Naziv	Vrijednost KM	Naziv	Vrijednost KM
Centrifuga / Cryofuga	120,000	Imunohematološki analizator	70,000
Laserski printer 2x	1,500	Koagulometar	30,000
Aparat za određivanje ostatnih Le u filtriranim komponentama krvi	50,000	Centrifuga – Odsjek za koagulacione poremećaje	10,000
		Ležišta za centrifuge za uzorke	6,000
Laboratorijski namještaj OIHT	12,000	Kabinet direktora - adaptacija	7,000
Protočni citometar (flowcytometry) Multifunkcionalni uređaj za više namjena (transplantacijska medicina, fetomaternalna, kontrola kvalitete krvnih sastojaka, imunohematološko ispitivanje itd.)	190,000	Zamjena unutrašnje i vanjske stolarije	200,000
Uređaj za iradijaciju krvnih komponenti - klinička transfuzija (transplantacijska medicina)	400,000	Infrastrukturni radovi	150,000
Uređaj za suho otapanje svježe smrznute plazme	15,000	Uređaj za demineralizaciju vode	7,000
Sitni laboratorijski uređaji (uređaji za zavarivanje crijeva na vrećicama za krvne komponente; mobilne sonde za praćenje transportne temperature krvnih sastojaka; striperi;)	25,000	Nabavka računarske opreme, servera, licenci (sve organizacione jedinice Zavoda za održavanje informatizacije)	50,000
Backup rješenje za 50 radnih stanica	8,000	Komplet telefonija za 50 korisnika	18,000
Automatizacija praćenja temperature hladnog lanca. Odjeljenje za kolekciju krvi, odsjek za pripremu komponenata krvi, odjeljenje za imunohematološko testiranje, Centar	30,000	Oprema za terenske ekipe (laptop, router, printer, vaga)	20,000

za tkivnu tipizaciju			
Vozilo za transport davalaca i krvi	30,000	Namjensko vozilo sa rashladnim uređajima za mobilne ekipe	150,000
Ukupno:	881,500	Ukupno:	718,000
Total:	1.599,500 KM		

Realizacija nabavke opreme i investicionih ulaganja zavisit će od raspoloživosti sredstava.

Pripremila

Suvada Batalović, dipl. oec

Direktorica

Prim. dr. Aida Dozo